

Norsk Folkehjelp
Fagbevegelsens solidaritetsorganisasjon

- fellesskap i hverdagen

Cuba og El Salvador

NNN og Norsk Folkehjelp
Rapport 2015

Samarbeid om solidaritet

Latin-Amerika er ulikhetens kontinent hvor makt, privilegier og rikdom er konsentrert på få hender. Norsk Folkehjelp driver solidaritetsarbeid ved å stå skulder ved skulder med de som kjemper for rettferdig fordeling.

Latin-Amerika er også det kontinentet hvor det er farligst å drive med fagforenings- og organisasjonsarbeid. Våre partnere blir utsatt for trusler og overvåking og til og med drap. Vi er glad for at NNN på sitt landsmøte i mars 2013 enstemmig vedtok, ikke bare å videreføre støtten til Norsk Folkehjelps arbeid i El Salvador og Cuba, men også å øke den.

Representanter fra Comandos de Salvamento på NNNs forbundsstyremøte i 2014.

Fram til 2017 skal NNN bidra med til sammen 1,4 millioner kroner til kamp for rettferdig fordeling og organisering i disse to latinamerikanske landene.

NNN har også bidratt med støtte til nødhjelp i Syria og til innsamlingsaksjoner for flyktninger. Vi takker NNN for bidragene og ser fram til videre samarbeid.

El Salvador

Norsk Folkehjelp har støttet folkelige organisasjoner i El Salvador siden midten av 1980-tallet, og har et spesielt nært forhold én av dem – Comandos de Salvamento.

Comandos er vår søsterorganisasjon og vi har samme grønne logo. De er også en frivillig førstehjelps- og redningsorganisasjon og våre frivillige grupper har hatt mye kontakt og utveksling opp gjennom tidene. Ikke minst har sanitetsmannskapene i Norsk Folkehjelp hatt mye å lære av mannskapene i Comandos.

Til gjengjeld støtter vi Comandos med organisasjonsbygging og vi bidrar også med utstyr og støtte til driften.

Vi støtter også andre organisasjoner i landet slik at de kan øke sin innflytelse og være med på å påvirke samfunnsutviklingen.

El Salvador er blant de tettest befolkede og minste landene på det amerikanske kontinentet og er preget av stor sosial ulikhet. Landet har få naturressurser og liten industriell produksjon. Økonomien er sterkt knyttet opp mot USA og er hovedsakelig basert på pengeoverføringer, tjenestenæringer og handel.

Cuba

Norsk Folkehjelps program på Cuba startet i 1994. Siden da har ting langsomt endret seg i landet.

Norsk Folkehjelps partnere på Cuba arbeider med å fremme nye former for sosial deltakelse, politisk skoloring, desentralisering og matproduksjon. Flere tilrettelegger også for debatt, siden arenaene for å uttrykke kritikk og forslag fra det sivile samfunnet på Cuba fortsatt er få. Norsk Folkehjelp har partnere både i Havanna og på landsbygda.

Ingen store politiske endringer har funnet sted på Cuba siden Raul

Castro overtok presidentembetet fra sin bror Fidel. Men i de senere årene har det vært stadig endringer av lover og regler og en gradvis omlegging av økonomien. Antall offentlig ansatte er kraftig redusert, migrasjonsforbudet er opphevet, desentraliseringen øker i omfang, det er flere delprivatiserte bedrifter og de statlige bedriftene er mer selvstendige. Regjeringen tar sikte på å omforme økonomien uten å ofre sosiale gevinster fra revolusjonen.

Med Comandos i El Salvador

Det å få se med egne øyne hva støtten går til og få møte menneskene bak fremmede prosjekttitle og organisasjonsnavn er en viktig del av solidaritetssamarbeidet mellom NNN og Norsk Folkehjelp.

Da NNN var på besøk i El Salvador i 2012 fikk de følge Comandos de Salvamento på nært hold og sett viktigheten av arbeidet deres.

– Å få reise til El Salvador og se at støtten vi gir har så stor betydning, har vært utrolig verdifullt. Etter reisen har Norsk Folkehjelp fått mange nye ambassadører og støttespillere som gavner videre arbeid, sier NNNs nestleder Anne Berit Aker Hansen.

Medlemsorganisasjon

Comandos de Salvamento er en medlemsorganisasjon med 33 lokallag spredt over hele El Salvador. De er aktive innenfor katastrofeberedskap, forebyggende helsearbeid og tilbyr generelle helsetjenester. De frivillige er hovedsakelig unge mennesker.

Comandos deltar i en bred allianse av sosiale bevegelser, og driver påvirkningsarbeid overfor myndighetene når det

gjelder planlegging og organisering av redningsarbeidet og det offentlige helsetilbudet.

Over 30 års samarbeid

Norsk Folkehjelp har samarbeidet med Comandos siden 1983. Vårt øvrige arbeid i El Salvador er rettet inn mot folkelige og sosiale organisasjoner som jobber med demokratisering, alternative mediekkanaler, utvikling av lokalsamfunn og vern av naturressurser.

Cuba i endring: Mer privat, mindre stat

– Vi ble fortalt fra en dag til en annen at vi var et kooperativ, forteller Jorge.

– Vi hadde ingen anelse om hvordan vi skulle gjøre det. Da vi skulle fordele inntektene etter den første måneden foreslo noen at vi skulle dele alt mellom oss. Da var det et lyst hode som sa:
– Men da har vi ikke penger til å investere i nye varer for neste måned.

Jorge kaster hodet bakover og ler. Han har akkurat blitt valgt til ny leder av kooperativet La Legua, en restaurant som ligger langs hovedveien mellom Havanna og Santa Clara. Fram til juli 2014 var restauranten del av det statlige selskapet Palmares.

Reduserer antall statsansatte

Denne endringen fra statlig selskap til kooperativ, er en del av de økonomiske tilpasningene Cuba gjennomgår for tiden. Noe av hensikten er å redusere antall statsansatte. I 2011 var 95 prosent av alle arbeidstakere på Cuba ansatt i staten, nå er tallet nede i 75 prosent. Målet er 60 prosent.

Flere tidligere statlige selskaper i tekstil-, restaurant- og transportbransjen er nå inne i en tilsvarende prosess som La Legua.

– Å drive kooperativ ble en tøff overgang, men nå er lønningene fire ganger så høye, det er motiverende, sier en fornøyd Jorge. Norsk Folkehjelps partner UCLV gir råd til nyetablerte kooperativer.

Lederen legger ikke skjul på at det er mange utfordringer.

– Vi må styrke vår økonomiske og administrative kompetanse, og vi må forandre måten vi tenker på. Det er stor forskjell på å være en arbeider med begrenset ansvar til plutselig å skulle være partner med fullt ansvar både for selskapet og for de andre partnerne, sier han.

Men de har lært mye nytt og de tjener mye mer penger.

– Lønningene har firedoblet seg og det er veldig motiverende, smiler han.

Lovgivningen for kooperativer på Cuba ble utviklet i jordbruket. Men de nye kooperativene er i alle mulige bransjer og er fremdeles i en utprøvende fase. Alle står overfor lignende utfordringer som La Legua.

Universitetet i Santa Clara (UCLV) har etablert en arbeidsgruppe som kombinerer forskning og sosialt arbeid. De har utviklet retningslinjer for kooperativer, og gir opplæring til nyetablerte kooperativer i lover og regler, administrative og økonomiske spørsmål og i organisatoriske og ideologiske temaer.

UCLV har vært Norsk Folkehjelps partner siden 1996, og samarbeidet har blant annet omfattet støtte til La Legua og tre andre nye kooperativer.

START DIN EGEN INNSAMLING – eller bidra på andre måter

Klubber og foreninger i NNN kan støtte Norsk Folkehjelps arbeid i El Salvador og Cuba ved å gå inn på <http://minaksjon.folkehjelp.no>

Arbeidet kan også støttes ved å bruke kontonummer: 9001 08 76000

For mer informasjon, kontakt Are Stranden i Norsk Folkehjelp: arest@npaid.org

Følg Norsk Folkehjelp på [facebook.com/folkehjelp](https://www.facebook.com/folkehjelp)

NNN er rasismefri sone

Rasismefri sone er et tiltak i regi av Norsk Folkehjelp som synliggjør arbeid mot rasisme og diskriminering på arbeidsplasser og i forsamlingslokaler. I 2010 erklærte NNN seg som rasismefri sone. Forbundet har forpliktet seg å jobbe målrettet og systematisk med å hindre diskriminering og fremme likestilling. Forbundet deltar også i LOs forum for inkludering i arbeidslivet. Norsk Folkehjelp tilbyr en rekke kurs og aktiviteter for ledere og tillitsvalgte på området.

**RASISMEFRI
SONE
RACISM-FREE
ZONE**

www.folkehjelp.no